

LODŇÍ DENÍK

Autorky: Ivana Hrušková, Zuzana Böhmová

Zdravím Tě námořníku!

Obávaný kapitán pirátů Silverstone zmizel neznámo kam a ani jeho posádka netuší, kde by mohl být. Je třeba odhalit jeho tajemství a zjistit, kde ukryl svůj poklad. Žádám Tě tedy, přijmi roli kapitána pirátů, vydej se v jeho stopách.

Čeká tě náročná a možná i nebezpečná cesta. Budeš se muset vyhnout mořským příšerám a zrádným proudům hlubokých oceánů, vyřešit záhady a rozluštit skrytá tajemství.

Poslední místo, na kterém byl kapitán spatřen, najdeš na mapě vyznačené symbolem knihy. Tam započni pátrání.

S sebou Ti dávám lodní deník, neboť zákon o námořní plavbě, předpis č. 61/2000 Sb. § 25 uvádí lodní deník mezi povinnými listinnými doklady plavidla. Dobře jej opatruj.

Na cestě Tě bude doprovázet kapitánova věrná posádka: piráti Jim, Jack, Tim a Ben.

Tak nahnout plachty, vyplouváme!

POKYNY NA CESTU

Před cestou se ujisti, že máš vytištěnou mapu i deník, a fouká příznivý vítr, aby tě neodvál z cesty. První zastávku ti prozradí mapa. Napadne tě podle symbolu knihy, kam jít? Přemýšlej, je to důležité!

Pokud budeš váhat příliš dlouho, jednotlivá tajemná místa na tvé plavbě ti prozradí legenda, kterou najdeš v deníku, ale zkus na ni nekoukat, ať je to opravdové dobrodružství!

Některá stanoviště najdeš přímo na místě, jak jsi zvyklá/ý z jiných stezek, jiná v deníku, který tě navede na příslušné místo. Stezku tentokrát proplouvej postupně od prvního místa, bez toho by tvá loď mohla nabrat špatný kurz.

Na každém stanovišti (ať už bude na místě nebo v deníku) budeš mít jeden úkol k řešení označený symbolem . Druhý symbol tě navede na další plavbu. Symbol značí zajímavou informaci.

Na další straně najdeš tabulku k vyplňování šifry, převodní tabulku pro šifru a také tabulku s římskými číslicemi. Z každého úkolu získáš číslo do tabulky a číslo políčka, kam jej vepsat (pozn. čísla si můžeš psát do čtverečku u úkolu a až po vyřešení úkolů vyplnit do převodní tabulky nebo psát rovnou do ní).

 Když si nebudeš vědět rady a uvázneš v bludných vodách, poradí ti papoušek Zuzu na e-mailu sekretariat@slapanice.cz.

PŘEVODNÍ TABULKY

políčko	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
číslo z úkolu																
písmeno šifry																

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
o	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

JAK ŘEŠIT:

Řešením úkolu je vždy číslo. V úkolech najdeš, na které číslo políčka v tabulce ho zapíšeš. Pak se podívej do druhé tabulky a najdi si písmeno, které je označené číslem z úkolu. Toto písmeno si zapiš do první tabulky. Z jednoho úkolu můžeš získat více písmen.

ŘÍMSKÉ ČÍSLICE

I	1
V	5
X	10
L	50
C	100
D	500
M	1000

Římské číslice mají 7 základních znaků, se kterými můžeme sestavovat čísla. Znaky jsou uspořádány od těch s nejvyššími hodnotami po ty nejnižší. Číslice se sčítají (např. číslo 2 získám sečtením dvou II). Menší římská číslice před větší znamená její odečtení ($IV = 5 - 1 = 4$).

Pro odečítání se nepoužívají číslice V, L, D.

Např.

$$2023 = 2 \times 1000 + 2 \times 10 + 3 \times 1 = \text{MMXXIII}$$

Z DENÍKU KAPITÁNA SILVERSTONEA

Podářilo se nám získat několik útržků z Kapitánova deníku. Část zápisků však odnesl vítr, část vybledla sluncem nebo je smyly mořské vlny. I tak ti zbylé útržky mohou pomoci při hledání pokladu. Data zápisků jsou psána římskými číslicemi, které si můžeš přeložit pomocí tabulky.

X. VI. MDLXXX

Po malé lsti jsme získali bohatou kořist ze Španěl. Minulý týden jsme kotvili v Tortuze. Načerpali jsme dostatek sil a zásoby na další plavbu. Plujeme podél skalisek u zatím neprobádaného ostrova. Zvedá se vítr...

XV. VI. MDLXXX

Jako zázrakem jsme propluli trojúhelníkem. Když jsme se dostali poblíž víru, myslel jsem si, že je po nás, ale podařilo se nám dostat se na druhou stranu.

Teď ale řádí na lodi ta prokletá nemoc. Přišel jsem už o polovinu posádky. Nemáme kde zakotvit a nabrat zásoby. Dlouho jsme také nepotkali žádnou jinou loď. Proplutím Bedřichovického trojúhelníku jsme se dostali do naprosto neprobádaných vod.

XI. VII. MDLXXX

V noci přišla velká bouře. Části posádky není dobře. Přes velké vlny jsem se rozhodl zakotvit na neznámém ostrově.

XV. VII. MDLXXX

Na obzoru se objevila loď. Má francouzskou vlajku. Náš koráb má po bouři poškozený stěžeň, ztroskotali jsme. Snad si nás v zátoce nevšimnou. Pro jistotu ukryji poklad co nejdříve.

1. ÚKOL

 Na ostrově Ensenada de Libros jsi získal/a první šifru. Obě číslíce sečti a výpočet zapiš. Písmeno získáš podle převodní tabulky. Zapiš ho do políčka č. 2 na stránce s převodními tabulkami.

$$\square + \square = \square$$

 Každý správný námořník musí umět dobře počítat. Bez toho by nezjistil, jestli má dostatek zásob na cestu, jak hluboko spustil kotvu ani kolik námořních mil má za sebou.

Měl/a bys vědět, že námořní míle (NM) je jednotka vzdálenosti na moři. Její přepoččet je 1 NM rovná se 1 852 m. Pozor! Liší se od té suchozemské.

Rychlost lodi nebo také mořských proudů se počítala v uzlech. Ten je definován jako 1 námořní míle za hodinu.

Pod pojmem uzel si však představíš ten zavázaný na nějakém provazu, což spolu souvisí. Kdysi se totiž při měření rychlosti lodi používal takzvaný log. Byl to plovák upevněný na lanu, které mělo každých 15,5 metru uzly. Plovák se hodil z lodi do moře a počítalo se, kolik uzlů na laně proběhne za určený čas (podle přesýpacích hodin). Počet takto proběhlých uzlů pak udával rychlost lodi.

 Instrukce ze vzkazu v láhvi tě zavedou na další místo, kde najdeš pokyny. Teprve poté pokračuj úkolem č. 2.

2. ÚKOL

 Na Ostrově svatého Tadeáše najdeš mé přátele. Rozhlížeš se pozorně! Jde o obávané zločince a jejich skrýše jsou opravdu důmyslné. Jeden z nich mě pravděpodobně zradil. Tvým dalším úkolem a dílkem do tajenky v políčku č. 8 a 16 je zjistit, kdo z mých přátel, které najdeš níže, se z ostrova zdejchnul. Poté přejdi k úkolu 3.

Anne Bonne 2

Vdala se za chudého námořníka a živila se jako voják. Později se přidala s Mary Read k posádce piráta Johna Rackhama. Spolu se snažily ubránit loď ve chvíli, kdy byla většina posádky naprosto opilá. Byly nejstatečnějšími a nejnebezpečnějšími pirátkami 18. století, tzv. zlaté doby pirátství.

Francis Drake 6

Byl anglický korzár, mořeplavec, politik i obchodník s otroky. Proslavil se útoky na španělské lodě a přístavy. Svými odvážnými činy se stal pro Angličany legendárním hrdinou a pro Španěly nenáviděným „El Draque“.

Edward Teach alias Černovous 7

Byl obávaný anglický pirát působící v Karibiku. Nechal o sobě šířit děsivé historky, které však vůbec nebyly pravdivé. Ovšem nejsou známy žádné historické zdroje, které dokazovaly jeho krutost a bezcitnost. Tak vznikl obraz Černovouse jako krutého a obávaného piráta, ale údajně to byl v soukromí laskavý a klidný muž.

Henry Morgan 9

Navzdory všeobecnému povědomí nebyl pirát, ale korzár přepadající nepřátelské lodě a města z pověření anglického guvernéra Jamajky. Celá situace měla jen jeden háček. Španělské lodě byly přátelské, neboť Anglie v té době nebyla se Španělskem ve válce. Do Londýna proto proudily desítky stížností na počínání anglických korzárů.

Ching Shih 4

Její proslulá krása nenechala lhostejným ani velitele pirátské flotily známé pod označením „Červená vlajka“. Projevila se jako velmi schopná obchodnice a požadovala padesátiprocentní podíl na kořisti, účast na všech obchodních jednáních a právo rozhodovat.

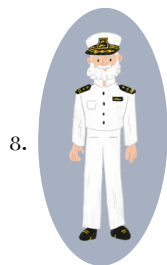
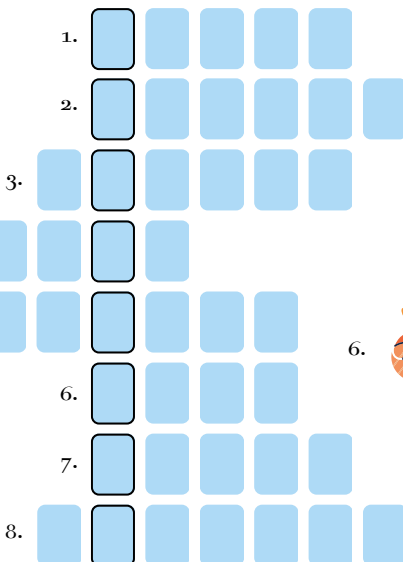
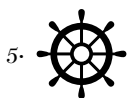
3. ÚKOL

 Stále kotvíš na ostrově svatého Tadeáše? Rozhlédni se a najdi papouška pro další pokyny. Do políčka získáš číslo:

4. ÚKOL

Tim s Benem vytřeštili oči: “Kapitáne, jsi si jistý, že chceš plout zrovna tímhle směrem?” Ben na sucho polkl. “Tomuhle místu se každé rozumnej pirát vyhne! Z jedné strany se tyčí Větrná skaliska, o která se rozbila nejedna loď, a když už se ti podaří kolem nich proplout, nebezpečně se přiblížíš k Zátocce pardálů. Tam taky nikdá žádný pirát, co má všech pět pohromadě, nevkročí. Kdybys věděl kapitáne, co se tam pohybuje za bestie – jsou děsně rychlý! Jsi kapitán, musíš si stát za svým. Pokyn v deníku zněl jasně. Musíš proplout tímto místem a to nejhorší tě teprve čeká.

 Další zastávkou na tvé plavbě je .... u kováře Čegana, pokyny si přečti u úkolu č. 5.

 Vylušti, spočítej hlásky, vypočítej a zapiš do políčka č. 3.

SLUN = TROS

-

.....

+

+ NICE

.....

-

- ICE

.....

=

.....

5. ÚKOL

 Na tabulce u _____ (viz tajenka u čtvrtého úkolu) najdeš dva letopočty, třetí a čtvrtá čísllice z prvního letopočtu je číslo, které potřebuješ a zapišeš ho do políčka 1.

Vyčerpaní Tim s Benem se opírali o příď na horní palubě, hleděli do dálky a šeptali si, že kapitán Silverstone byl strašlivý, ale nový kapitán zcela určitě zešílel. Kdo jiný by je hnal na takovou cestu? Jen tak tak unikli ze spárů pardálů ostrovních.

Své špičáky na ně cenili s neochvějnou jistotou, že večere dnes bude obzvláště chutná. Naštěstí v poslední chvíli se objevili domorodeci z tropických lesů Pardálova a zachránili je. Je čas se posilnit na další cestu.

 Pluj k Černému splavu a pokračuj proti proudu řeky, až narazíš na angličany. Jen pozor! Ocitáš se v Bedřichovickém trojúhelníku. Najdi místní krému (jak praví angličané - pub), další pokyny najdeš, obejdeš-li tuhle jámu lvovou z pravé strany.

 Levhart Diardův alias pardál ostrovní je kočkovitá šelma, která byla popsána francouzským přírodovědcem Georgesem Cuvierem v roce 1823. Žije na ostrovech Borneo, Sumatra a Batu.

6. ÚKOL

 Námořníci pověřiví, to jsme to u krěmy poblíž Bedřichovického trojúhelníku dopadli. Poznal/a jsi správnou odpověď? Nezapomeň vyplnit do políčka č. 12.

7. ÚKOL

Jack žvýká kus sušeného hovězího masa, Tim opodál chroupe suchary. Benovi zrovna vypadl další zub, za tuto cestu už třetí. Dlouhý pobyt na moři si vybírá svou daň. Zásoby se úží a v podpalubí se povaluje jen pár sudů nasoleného hovězího masa, bedna sucharů a pár sudů s vodou. Piráti začínají být unavení a nevrlejší než obvykle.

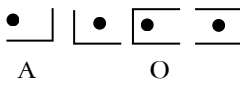
A jak jsi na tom ty, kapitáne? Tvoje námořníky trápí kurděje! Že jsi o nich nikdy neslyšel? Kurděje jsou nemoc, která se začala šířit mezi námořníky v 15. století a způsoboval ji nedostatek vitamínu C. Teprve o mnoho let později (ke konci 18. století) se povinnou výbavou na lodi staly citrusové plody.

Ač se to nezdá, kurděje zcela nevymizely, takže nezapomeň, že ke každému jídlu patří kousek ovoce nebo zeleniny.

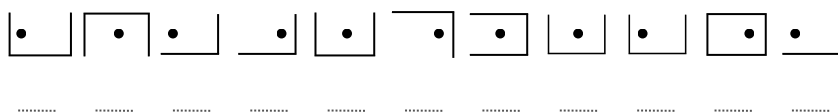

ABC	DEF	GHCH
IJK	LMN	OPQ
RST	UVW	XYZ

Na jednoduchém zadání si vyzkoušej, jak tajenku vyluštit.

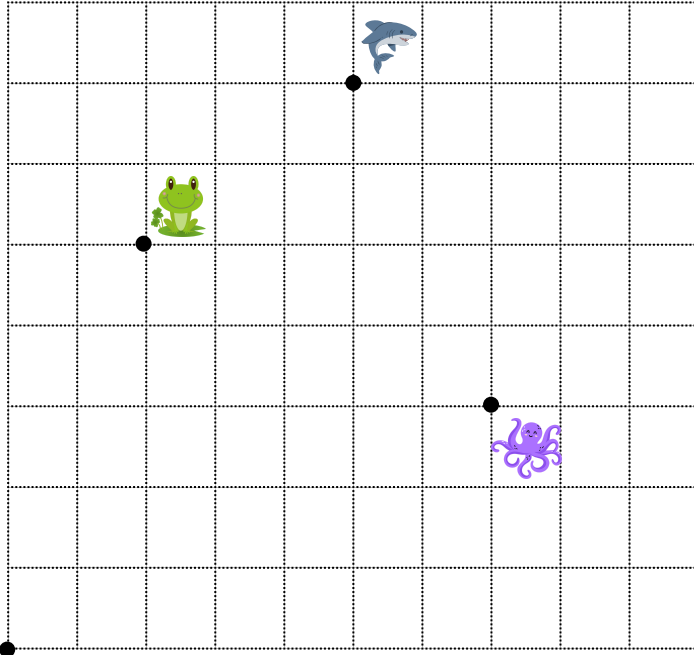
A teď už naostro:

Výsledné číslo napiš do políčka číslo devět a patnáct.

 Najdeš příští cíl cesty? Správný symbol ti ukáže další místo na mapě, kam se vydat.

START

Trasa:

8. ÚKOL

Na místě jsi uhodl/a další hádanku (políčko 6):

Přečti si zápis z kapitánova deníku a pokračuj k úkolu číslo IX.

9. ÚKOL

Unikli jsme, ale to ticho... To nikdy nevěstí nic dobrého!

Obloha je ocelově šedá, mraky velké, těžké a hroživé. Piráti třeští oči do dálky. Po těžkém boji s Krakenem už jim opravdu nezbyvají síly. Nejraději by loď otočili a pluli zpět. Vzduch zhoustl a nasákl vodou. Temné nebe rozčísne blesk. Jack se podívá na podkovu přibitou na stěžni. Všichni námořníci (piráty nevyjímaje) věří, že podkova na stěžni pomůže spolehlivě proplout bouří. Jack doufá, že je to pravda. Začíná se zvedat vítr. Vlny jsou už tak vysoké, že se voda přelévá přes palubu. Rozbouřené moře si s námi pohrává jako s hračkou. Jakákoliv snaha udržet směr je marná.

 Jen jedno slovo je správně. Číslo u něj zapiš do políčka 5, 11 a 14.

VLNOBYTÍ (4)

KOCÁPKA (12)

MOLLO (32)

PROVAS (8)

OSTROF (11)

KARMORÁN (13)

HVJEZDICE (17)

POKLAT (15)

ÚTOK (19)

HURYKÁN (29)

KORMIDLO (0)

DELFYŇ (10)

 Tvým dalším cílem je:
MVOROVORHVORYVORLVORAVORMVORÍVORRVORU

10. ÚKOL

Tim plive písek z pusu, Jack se opatrně sbírá ze země a kontroluje, zda nemá něco zlomeného, Ben právě vylezl z nedalekého roští. Piráti se opatrně schází na malé pláži. Bouře vyvrhla loď na pobřeží neznámého ostrova. Stěžeň je přelomený v půli, ale trup vypadá téměř nepoškozený.

Pošli piráty zkontrolovat loď a ty se vydej na nedaleký maják a rozhlédni se po kraji. Musíš přeci zjistit, kde se nacházíte.

 Na kopci najdi tabulku, kdy byl vysazen krvavý buk, sečti všechny číslice a výsledek zapiš do políčka č. 7.

$$\square + \square + \square + \square + \square + \square = \square$$

 Dále pluj na sever, místo je označeno dvěma kříži a na blízku je osada Jiřího.

11. ÚKOL

 Na turistické tabuli je mapa obce. Najdi na ní místo, na kterém právě stojíš a číslo si zapiš na čtvrté a třinácté políčko.

 Yohohó! Jsi v cíli své cesty, více už ti nemohu pomoci. Rozlušti šifru podle přiloženého klíče a dále postupuj podle pokynů na další straně. Já už vím, že mi tento poklad nepatří. Mám nový cíl, za kterým musím vyplout sám. Tobě však přeji hodně štěstí.

Šťastnou plavbu, kapitáne. AHOJ!

P.S.: Kariéru piráta, ač vypadá sebelákavěji, raději do budoucna moc neplánuj. Piráti se až na výjimky nedoživali moc vysokého věku - holt, rizikové povolání...

Já, ... (doplň přezdívkou)

kapitán/ka lodi ..... (doplň jméno lodi)

jsem úspěšně našel/našla skrýš, pod šifrou se skrývalo:

.....
Tímto mi náleží podíl na pokladu kapitána Silverstona,
o jehož vyzvednutí budu informován/a e-mailem. Tuto zprávu
odevzdám nejpozději do 13. září 2023 na podatelnu MěÚ Šlapanice.

Podepsán/a
(doplň přezdívkou) .....

Tvé jméno a příjmení: .....

Tvůj věk: .....

Pro doručení zpráv o předání nálezného nám zanech e-mailovou
adresu tvých příbuzných, poštovní papoušek je popleta a netrefí:

.....
Má Tvá posádka zájem se účastnit dalších dobrodružství a dává nám
tímto souhlas se zasíláním informací e-mailem?

ANO x NE (nehodící se škrtni)

Pokud bys nechtěl/a odevzdávat celý deník (i když se nemusíš bát,
vrátíme ho zase zpět), popros dospěláky, aby vytiskli tento list
zvlášť. Na druhou stranu pak namaluj svůj koráb a odevzdej jen list.

TVŮJ KORÁB:

Na tento list můžeš nakreslit svou loď. Jak se bude jmenovat?

LEGENDA K MAPĚ:

Ensenada de Libros

Puerto de Tilo

Ostrov svatého Tadeáše

Pardálov

Černý splav

Bedřichovický trojúhelník

Žabí roklinka

Octopus

Žraločí zátoka

Maják

U dvou křížů

Osada Jiřího

Dům v parku - městská knihovna

Městský park - loď na hřišti

Masarykovo náměstí

Ulice Husova, Hybešova, Jiráskova,
Kobylnická a Wurmova

Začátek cyklostezky do Bedřichovic

Náves Bedřichovice

U žáby

Kruhový objezd Brněnská Pole

Rybník Ponětovice

Památník Mohyla míru

Strom přátelství Jiříkovice

Jiříkovice

